

Utbildningsnämnden

## Utbildningspolitisk strategi för utbildningsnämnden

### Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar informationen till protokollet.

### Ärendet

Kommunfullmäktige antog i januari 2001 en utbildningspolitisk strategi för Nacka kommun. Avsikten med den utbildningspolitiska strategin var att beskriva förhållningssätt, mål och riktlinjer som gällde i Nacka och vilken strategi som valts för att uppnå de högt uppställda målen. I strategin beskrevs också den lokala skolpolitiken och kommunens syn på hur ansvarsfördelningen såg ut. Det finns en strategi per skolform, men innehållet var till stora delar lika för de tre skolformerna. Här finns dessa dokument:

[Förskola](#)

[Grundskola och skolbarnsomsorg](#)

[Gymnasieskola](#)

Dåvarande kultur- och utbildningsenheten gjorde på uppdrag av utbildningsnämndens ordförande under 2014 en översyn av den utbildningspolitiska strategin. Förslaget hade samma innebörd som tidigare, men var en uppdatering i förhållande till de nationella styrdokument som införts några år tidigare<sup>1</sup>. Förslaget omfattade alla tre skolformerna. På utbildningsnämndens möte i maj 2014 beslöt utbildningsnämnden att bordlägga förslaget. Förslaget finns i bilaga 1.

I Mål och budget för år 2016 beslöt kommunfullmäktige att utbildningsnämnden under året skulle uppdatera den utbildningspolitiska strategin.

---

<sup>1</sup> Läroplanen för förskolan reviderades 2010 och en ny läroplan för grundskola, förskoleklass och fritidshemmet började gälla hösten 2011, och samma år fick gymnasieskolan en ny läroplan. Samtidigt kom en ny skollag som trädde i kraft den 1 juli 2011.



En ny utbildningspolitiska strategi behöver förutom att utgå från de aktuella nationella styrdokumenterna också baseras på de nya mål som utbildningsnämnden arbetat fram under 2016 inom ramen för kommunens förändrade modell för målstyrning. I september beslöt nämnden om fokus utifrån kommunens fyra övergripande mål. (se bilaga 2)  
Fokusområdena för nämnden fastställdes av kommunfullmäktige i november.

Avsikten är att utbildningsnämnden ska kunna besluta om en ny utbildningspolitisk strategi på sitt nästa sammanträde i februari 2017.

Carina Legerius  
Utvärderingsexpert

Lotta Valentin  
Enhetschef

## **Bilagor**

1. Förslag till reviderad strategi från 2014
2. Bilder med Nackas mål och utbildningsnämndens fokus 2017-19.

## Bilaga I

### Förslag till reviderad strategi till utbildningsnämndens möte i mars 2014

#### Ansvar och organisation

Oavsett om vi är politiker, förskollärare, lärare, förskolechefer, rektorer eller föräldrar har vi ett gemensamt intresse av att utbildningen ska bli så bra som möjligt för våra barn. En framgångsrik förskola, fritidshem eller skola bygger på ett tydligt ansvar och ett gott samspel mellan dessa olika parter.

I Nacka vill vi beskriva våra roller på följande sätt:

#### Kommunens ansvar

Utbildning är ett av samhällets viktigaste gemensamma ansvarsområden. På kommunal nivå i Nacka utövas detta ansvar av Utbildningsnämnden.

Nämnderna har i huvudsak fyra uppgifter, nämligen att:

- Finansiera utbildning på ett konkurrensneutralt och effektivt sätt.
- Ange mål för verksamheterna utifrån ett kommunalt perspektiv.
- Följa upp och utvärdera såväl nationella som kommunala mål.
- Utföra myndighets- och huvudmannauppgifter, vilket bl.a. innebär att hantera förskole-fritidshems- och skolval, planera så att det finns tillräckligt med utbildningsplatser och att utöva tillsyn.

Nacka tillämpar en modell med kundval, vars syfte är att skapa stor valfrihet för föräldrar och elever och långtgående decentralisering för förskolorna, fritidshemmen och skolorna.

Nämnderna företräder medborgarna, inte förskole- eller skolhuvudmännen, vare sig de är kommunala eller fristående. Ytterst ansvarig för den verksamhet som bedrivs i kommunal regi är kommunstyrelsens verkställande utskott.

Ansvar för de kommunala förskolornas och skolornas ekonomi och personal ligger således hos kommunstyrelsens verkställande utskott.

Utbildningsnämnden har resurser i form av en utbildningsdirektör samt tjänstemän på utbildningsenheten som svarar för stöd till den politiska nämnden samt utför myndighets- och huvudmannauppgifter inom utbildningsområdet.

Nacka strävar efter att information om förskolor, fritidshem eller skolor ska vara tydlig och lättillgänglig. På [www.nacka.se](http://www.nacka.se) finns information om förskolornas, fritidshemmens och skolornas resultat. Där finns också information om kommunens system för finansiering och vad som gäller för dig som förälder och elev i Nacka. Jämföraren är ett webbaserat verktyg som ger information om förskolorna, fritidshemmen och skolorna och dess kvalitet så att föräldrar och elever kan göra medvetna val.

Verksamheten i förskolan, på fritidshemmet och i skolan ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet vilket betyder att både innehållet i undervisningen och metoderna för lärande så långt som möjligt ska ha stöd i forskning eller utvärdering. Utbildningsnämnden arbetar aktivt för att förskolan, fritidshemmet och skolan och dess resultat ska beforskas i syfte att utveckla utbildningen. Nämnden avsätter också resurser för att möjliggöra ett samarbete med högskolor och universitet.

#### Förskolornas, fritidshemmens och skolornas ansvar

Vi hyllar principen om fria och självständiga förskolor, fritidshem och skolor.

Vi tror att de utvecklas bäst om beslut om verksamheten fattas lokalt. Därför måste förskolor, fritidshem och skolor ha långtgående befogenheter för hur det interna arbetet ska läggas upp och utvecklas. De måste själva få ta ansvar för hur undervisningen ska utformas, hur verksamheten ska organiseras och hur de tilldelade resurserna bäst ska användas för att målen ska uppnås.

Konkurrens mellan olika förskolor, fritidshem och skolor ser vi som medel för att stimulera till mångfald och kvalitetsutveckling. Därför är det viktigt med likvärdiga villkor för verksamheterna. Frågan om vem som ska bedriva förskolor, fritidshem och skolor är underordnad, utifrån ett politiskt perspektiv. Huvudsaken är att verksamheten håller hög kvalitet och motsvarar de krav som ställs både nationellt och lokalt.

### **Föräldrars och elevers ansvar**

I Nacka ska medborgarna ha en stark roll för att aktivt kunna påverka servicen. Vi eftersträvar engagerade och medvetna elever och föräldrar som involveras i verksamheten. Elever och föräldrar ska ha stor frihet att välja den förskola, det fritidshem eller den skola de anser bäst tillgodoser barnets eller elevens behov. Kundvalsystemet innebär att resurserna följer barnet eller eleven till den förskola, fritidshem eller skola som valts.

För att säkra såväl valfrihet som kvalitet, finns en likvärdighetsgaranti som ger förskolan, fritidshemmet eller skolan möjlighet att individanpassa verksamheten.

Elevers och föräldrarnas samspel med förskolan, fritidshemmet eller skolans personal är av avgörande betydelse för studieresultaten. Nacka ställer därför höga krav på informationen mellan förskolor, fritidshem och skolorna och eleverna och föräldrarna. Elevers och föräldrarnas önskemål på verksamhetens innehåll är också en viktig aspekt i kundvalet. Mångfald i utbudet är ett sätt att möta de individuella krav elever och föräldrar ställer.

Barnens och elevernas utbildning är ett ömsesidigt åtagande, ett samspel med tydlig respekt för varandras olika roller och ansvar. På samma sätt som elever och föräldrar kan ställa krav på förskola, fritidshem eller förskolan, att anpassa undervisningen efter barnets eller elevens behov och förutsättningar, måste förskolan, fritidshemmet eller skolan kunna ställa krav på barn, elever och föräldrar.

I Nacka är det också viktigt att alla barn och elever erbjuds en stimulerande och trygg arbetsmiljö. Alla i förskolan, fritidshemmet eller skolan – barn, elever, lärare och annan personal – ska respektera varandra och ska också kunna förvänta sig ett respektfullt bemötande.

### **Nationella och kommunala mål**

Utbildning är ett högt prioriterat område i Nacka.

Förskolan, fritidshemmet eller skolan är en mycket viktig del av samhället och många gånger avgörande för karriär och yrkesliv. Det uppdrag förskolans, fritidshemmets eller skolans personal har, att förbereda för ett framtida arbetsliv, är därför strategiskt.

Förskolan, fritidshemmet eller skolan har sitt uppdrag men är också beroende av att andra samhällsaktörer fullgör sina uppgifter.

**De nationella målen är grunden för förskola, fritidshem eller förskolan, fritidshemmet eller förskolans, fritidshemmets eller skolans uppdrag. I denna strategi förstärker vi i Nacka mål som rör lärande, trygghet och inflytande.**

All utbildningsverksamhet i Nacka ska präglas av individualisering. Förskolorna, fritidshemmen och skolorna ska arbeta så att de möter de olika förutsättningar barnen och eleverna har, oavsett om de behöver kortare eller längre tid för att nå målen. Det är förskolans, fritidshemmets eller skolans uppdrag att se till att alla elever utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Det innebär också ett ansvar för att alla barn och elever får det stöd och den hjälp de behöver.



För att målstyrningen ska vara effektiv måste målen vara formulerade så att det finns stort utrymme för förskolan, fritidshemmet eller skolan att utforma och utveckla verksamheten mot målen.

De kommunala och nationella målen utgör grunden för förskolans, fritidshemmets eller skolans planering av undervisningen, och följs upp inom ramen för verksamhetens systematiska kvalitetsarbete.

## **Nackas mål för förskola, fritidshem och skola**

### **Trygg i förskolan, på fritidshemmet eller i skolan**

Varje barn/elev har rätt till en arbetsmiljö som präglas av glädje, trygghet och stimulans och som bidrar till god hälsa. Det är en förutsättning för lärande.

### **Maximal utveckling**

Varje barn/elev har rätt till en verksamhet som utgår från de egna individuella behoven för att därigenom ges möjlighet att utvecklas maximalt.

### **Stimulerande lärande**

Varje barn/elev har rätt till en verksamhet som stimulerar till ständiga förbättringar i sitt lärande och sin utveckling.

### **Reellt inflytande**

Varje barn/ elev har rätt till en verksamhet som arbetar målmedvetet för att barn och föräldrar ska ha god insyn i och inflytande över förskolan, fritidshemmet och skolans verksamhet och utveckling.

Varje barn/elev har rätt till ett reellt inflytande över sitt lärande.

Varje barn/elev har rätt att få tydlig återkoppling i sitt lärande.

### **Tydlig information**

Varje förälder ska få tydlig muntlig och skriftlig information om sitt barns utveckling och lärande.

Varje barn/elev ska ha en individuell plan som beskriver mål och resultat när det gäller utveckling och lärande.

Planen ska uppdateras kontinuerligt i samverkan mellan personal, föräldrar och barn.

### **Utvärdering för förbättringar**

Varje förskola, fritidshem och skola ska delta i de uppföljningar och utvärderingar som nämnden genomför.

## **Kvalitetssystem för högre måluppfyllelse**

En mål- och resultatstyrd verksamhet förutsätter uppföljningar och utvärderingar av verksamhetens kvalitet. Kvalitetssystemet ska visa om verksamheten utvecklas mot de nationella och kommunala målen, och ge stöd för utveckling.

Nämndens kvalitetssystem utgår från ett medborgarperspektiv och omfattar därför verksamheter för alla barn och elever, oavsett om verksamheterna är kommunala eller fristående.

Kännetecknande för utbildningen i Nacka är ett målmedvetet och systematiskt kvalitetsarbete. Förskolechefer, rektorer, förskollärare och lärare har ansvar för att följa upp och utveckla sitt



eget arbete. Nämndens uppföljning och utvärdering ska stimulera verksamheternas egen analys och kvalitetsarbete. Nämnden svarar också för att ta fram övergripande analyser för att bedöma strategiska förbättringsområden för utbildningen och skapa en bild om det framtida lärandet i kommunen.

Kvalitet i utbildningen är mångfacetterat och behöver belysas ur olika perspektiv och på olika sätt. Kvantitativa och kvalitativa metoder behöver kombineras.

Kvalitet följs kontinuerligt upp genom:

- Resultat från nationella prov och betyg.
- Observationer av pedagoger i samverkan med andra kommuner.
- Kundundersökningar, där föräldrar och elever talar om vad de tycker om förskolan, fritidshemmet eller skolan utifrån olika aspekter, som genomförs regelbundet.
- Pedagogers självvärdering
- Förskolornas, fritidshemmens och skolornas redovisning av systematiskt kvalitetsarbete.

Dessutom genomförs uppföljning och utvärdering av särskilda frågor, som behöver belysas ytterligare.

Resultaten från uppföljning och utvärdering presenteras öppet och lättillgängligt för medborgare och för förskolor, fritidshem och skolor. Redovisningarna visar både starka sidor och utvecklingsområden. Jämförelser över tid och mellan enheter är viktiga för lärande, liksom dialog om resultat och erfarenhetsutbyte mellan verksamheterna.

## **Förslag Inledning:**

Sveriges riksdag har avskaffat kravet på skolplan, men Utbildningsnämnden ser ett behov av att kommunicera med medborgarna om hur den ser på förskola, fritidshem och skola i Nacka. Detta dokument kallar vi utbildningspolitiskt program och den omfattar all verksamhet från förskola, fritidshem skola och riktar sig till såväl kommunala som fristående verksamheter. Det här dokumentet riktar sig till elever, föräldrar och personal i förskola, fritidshem, skola, särskola och särskola.

### **Styrdokument för förskoleklass, förskola, fritidshem, skola och särskola, särskola**

I Nacka har vi höga ambitioner med utbildningen.

Sveriges bästa skolor ska finnas här! Oavsett intresse eller förutsättningar ska man kunna finna den utbildning man söker i Nacka.

Utbildningsnämnden vill vara tydlig med förväntningarna på skolorna i vår kommun. Alla beslut som fattas om våra elevers utbildning ska kunna kopplas till det här styrdokumentet som i sin tur utgår från läroplan, skollag, barnkonventionen och EU:s nyckelkompetenser.

Här beskriver vi de förhållningssätt, mål som gäller i Nacka och vilken strategi vi har valt för att vi ska uppnå ambitiösa mål. Utbildningsnämnden beskriver hur vi ser på förskola, fritidshem och skolan och den utveckling vi vill se i Nacka.

Värdeord för strategin är kunskap och lärande, studiero, valfrihet och likvärdighet. Dessa fyra ord återkommer ofta, eftersom de är så viktiga.



Vi vill att våra barn och ungdomar ska växa upp till självständiga, kreativa och ansvarstagande medborgare. Det förutsätter ett skolväsende som blomstrar av mångfald och flexibilitet, där barn, elever och vuxenstuderande ständigt sätts i fokus och där lärandet är det allra viktigaste. Vi vill uppmana till ett förhållningssätt som utmärks av ständiga förbättringar och tydliga och högt ställda förväntningar på eleverna och förskolans, fritidshemmets och skolans personal. Det förutsätter också respekt för att elever har olika behov och förutsättningar. Vi tror att alla barn och ungdom vill och kan utvecklas maximalt och att de förtjänar världens bästa förskola, fritidshem eller skola varje dag!

Nämndens ordförande